

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۱۲/۱۸

ډاکټر ش میره کی

هایپرتریکوزیس (Hypertrichosis)

هغه ناروغي چې د ټول بدن د ډېر وېښتان کېدو لامل ګرځي، هایپرتریکوزیس (Hypertrichosis) بلل کېږي، چې ورته د لېوه ناروغي سندروم هم وايي. دا د وېښتانو د ډېر زیات او غیرعادي ودې یوه نادره بڼه ده، چې د بدن په هره برخه کې رامنځته کېدای شي. په داسې حال کې چې هیرسوتیزم (Hirsutism) هم د ډېر وېښتان کېدو یوه بڼه ده، خو دا په ځانګړي ډول په ښځو کې د نارینه ډول وېښتانو (غټ او تیاره وېښتان) ودې ته ویل کېږي، چې د هارموني ګډوډیو له امله د مخ، سینې او نس په سیمو کې راڅرګندېږي.

هایپرتریکوزیس (د لېوه ناروغي سندروم):

هایپرتریکوزیس (Hypertrichosis) – طبي او علمي تشریح

هایپرتریکوزیس هغه نادره طبي حالت دی چې پکې د بدن په یوه برخه یا په ټول بدن کې د وېښتانو غیرطبيعي او له اړتیا ډېر زیات وده رامنځته کېږي، او دا وده له هارموني اغېزو سره تړاو نه لري.

علمي ځانګړتیاوې:

- کېدای شي پیدایښتي (Congenital) وي، یعنې له زېږون سره موجود وي
- یا لاسته راوړل شوی (Acquired) وي، چې وروسته په ژوند کې رامنځته شي
- په ښځو او نارینهوو کې په یوه اندازه لیدل کېدای شي
- د بدن هره برخه اغېزمنولای شي (مخ، لاسونه، پښې، شا، غوړونه، حتا تندي)

ممکن لاملونه:

جنتيکي بدلونونه

ځینې درمل (لکه: Cyclosporine، Minoxidil، Phenytoin)

ځینې سیسټمیک ناروغي

د پاڼو شمېره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خیر و لولئ

ناڅرگند لامل (Idiopathic)

مهم ټکی: په هاپیرتریګوزیس کې وېښتان کېدای شي نري يا غټ وي، خو د نارینه ډول وېښتانو شرط پکې نشته.

هیرسوتیزم (Hirsutism) – طبي او علمي تشریح

هیرسوتیزم هغه طبي حالت دی چې یوازې په ښځو کې لیدل کېږي او پکې د بدن په ځانګړو سیمو کې د نارینه ډول وېښتانو وده رامنځته کېږي.

علمي ځانګړتیاوي:

- وېښتان غټ، تیاره او سخت وي
- یوازې په هغو سیمو کې راټوکېږي چې عموماً په نارینه وو کې وېښتان لري
- مخ (زنځ، بریت)
- سینه
- نس
- شا

اصلي لامل:

د اندروجن هورمونونو زیاتوالی (Androgens)

لکه: Testosterone

عامي ناروغی چې هیرسوتیزم رامنځته کوي:

PCOS – Polycystic Ovary Syndrome

د ادرینال غدې ناروغی

د هارموني درملو ناوړه کارونه

مهم ټکی: هیرسوتیزم تل د هارموني ګډوډۍ نښه ده.

د هاپیرتریګوزیس او هیرسوتیزم تر منځ مهم توپيرون

هیرسوتیزم (Hirsutism)	هايپرټريکوزيس Hypertrichosis	ځانګړه
یوازې ښځې	ښځې او نارینه دواړه	اغېزمن کسان
غټ، تیاره، نارینه ډول	نري يا غټ، هر ډول	د وېښتانو ډول
مخ، سینه، نس، شا	د بدن هره برخه	د بدن سیمې
لري ☒	نه لري ☐	هارموني تراو
د اندروجن زیاتوالی	جنتیک، درمل، نادر حالتونه	عام لامل
نسبتاً عام	ډېر نادر	نادر يا عام

د پاڼو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

• هر هيرسوتيزم د ويښتانو څخه ډك وي ، خو هر ډك له ويښتانو هيرسوتيزم نه دی

• كه د ويښتانو ډك هارموني بنسټ ولري → هيرسوتيزم

• كه له ويښتو څخه ډك وي بي له هارموني بدلون څخه وي → هايپر تريكوزيس

• د دواړو حالتونو تشخيص (Diagnosis)

• يا يې درملنه (Treatment options)

• هايپر تريكوزيس (Hypertrichosis)

تشخيص (Diagnosis)

د هايپر تريكوزيس تشخيص تر ډېره كلينيكي وي، يعنې د ناروغ د بڼې او تاريخچې پر بنسټ كېږي.

د تشخيص مهم ټكي:

• د بدن په يوه برخه يا ټول بدن كې له ويښتانو غير طبيعي ډك كېدل

• دا حالت:

• له زېږون سره موجود وي (Congenital)

• يا وروسته په ژوند كې پيدا شي (Acquired)

• په ښځو او نارينهوو كې يو شان ليدل كېږي

• هارموني نښې نه لري

• ضروري ارزونې:

• بشپړه طبي تاريخچه (Family history، درمل)

• د كارېدونكو درملو پوښتنه

• فزيكي معاينه

• كه اړتيا وي:

• د ځيگر، پښتورگو او تايرايډ ازموينې

• د سرطان د نادرو ډولونو د ردولو ارزونه

• يادونه: هارموني ازموينې عموماً نورمال وي

• هايپر تريكوزيس – درملنه (Treatment)

• اساسي اصل:

د پاڼو شمېره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېكنې د ليكنيزې بڼې پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په ځير و لولئ

اصلي لامل ته درملنه

د درملني لاري:

۱.

که د درملو له امله وي:

•

د مشکوک درمل بندول يا بدلول

۲.

که جنتيکي وي:

•

بشپړه درملنه نه لري

۳.

د وينتانو د کمولو لاري:

•

ليزر (Laser hair removal)

•

الکترولايسس (Electrolysis)

•

خرپيل يعني کلول ، پر موم باندې شوکول او د کريمونو په واسطه ايستل (موقتي حل)

مهم ټکی: دا حالت زياتره ظاهري ستونزه ده، نه هارموني ناروغي

هیرسوتیزم (Hirsutism)

تشخيص (Diagnosis)

هیرسوتیزم تل د هارموني گډوډی نښه ده، نو تشخيص يې بايد علمي او دقيق وي.

د تشخيص مهم ټکي:

•

يوازې په بنځو کې

•

د نارينه ډول غټو او تيارو وينتانو وده

•

په ځانگړو سيمو کې:

•

مخ

•

سینه

•

نس

•

شا

ضروري ازمويني:

•

(Free & Testosterone Total)

•

د پاڼو شميره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

DHEAS

.

LH / FSH

.

Prolactin

.

TSH

.

د تخمدانونو الټراساوند (د PCOS لپاره)

عام لاملونه:

.

PCOS – Polycystic Ovary Syndrome

.

د ادرینال غدې ناروغی

.

د اندروجن لرونکي درمل

هیرسوتیزم – درملنه (Treatment)

د درملني اصل:

د هورموني لامل اصلاح

درمليزې لارې:

۱.

هورموني درمل:

.

Combined Oral Contraceptives

۲.

د اندروجن ضد درمل:

.

Spirolactone

.

Finasteride

۳.

د اصلي ناروغی درملنه:

.

PCOS کنټرول

.

وزن کمول

۴.

د وینټانو کمولو لارې:

.

لېزر

.

الکترولايسس

یادونه: پایله ورو بنکاري، عموماً ۶-۱۲ میاشتي وخت نیسي

د پاڼو شمېره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

• مهم علمي توپير (لنډه پايله)

• هايپرتريکوزيس

→ له وينتانو ډک کېدل، بي له هارموني گډوډی

• هيرسوتيزم

→ له وينتانو ډک کېدل، د اندروجن د زياتوالي له امله

د پاڼو شميره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په څير و لولئ